

**ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ
ГОЛОВИ ДЕРЖАВНОГО
АГЕНТСТВА ЛІСОВИХ
РЕСУРСІВ УКРАЇНИ ЗА 2020 РІК**

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСІВ ТА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ.....	3
II. РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ТА АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ	
2.1. Лісове господарство, відтворення лісів.....	6
2.1.1. Збереження біологічного різноманіття в лісах та розвиток ПЗФ...	7
2.1.2. Лісова сертифікація.....	8
2.2. Охорона і захист лісів.....	9
2.2.1. Охорона лісів від незаконних рубок.....	9
2.2.2. Охорона лісів від пожеж.....	11
2.2.3. Захист лісів від шкідників і хвороб.....	13
2.3. Використання лісових ресурсів.....	15
2.3.1. Реалізація деревини на аукціонах.....	16
2.3.2. Електронний облік деревини.....	16
2.3.3. Будівництво лісових автомобільних доріг.....	17
2.3.4. Використання енергоносіїв та енергоефективність.....	18
2.4. Мисливське господарство.....	18
2.5. Наукова діяльність.....	20
2.6. Міжнародна діяльність.....	22
2.7. Робота з громадськістю.....	23
2.8. Нормотворча робота.....	24
2.9. Кадрова робота.....	25
2.10. Робота з запобігання та виявлення корупції.....	26
III. ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ.....	27
IV. ОРГАНІЗАЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	28
V. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ 2020 ТА ПЕРСПЕКТИВИ 2021.....	31

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСІВ ТА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Незважаючи на прийняття низки міжнародних природоохоронних документів, стан навколишнього природного середовища невпинно погіршується. Тому збереження стабільності кліматичної системи є однією з найважливіших глобальних проблем.

Ліси відіграють вагомую роль як у формуванні вуглецевого балансу атмосфери, так і у збереженні біорізноманіття. І факт важливості лісів та лісового господарства на сьогодні є загальновизнаним, і не викликає жодних сумнівів.

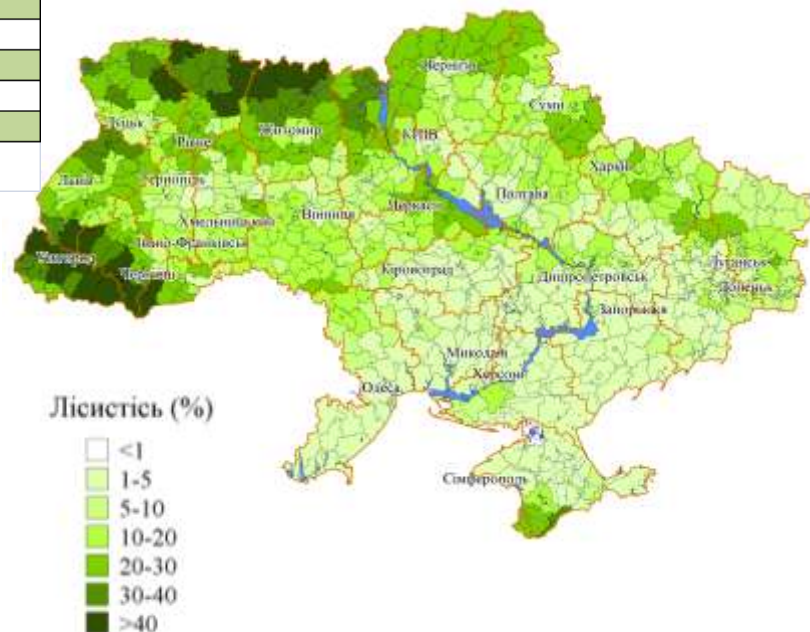
Загальна площа лісових ділянок, що належить до лісового фонду України, становить 10,4 млн га, в тому числі вкриті ліською рослинністю 9,6 млн га.

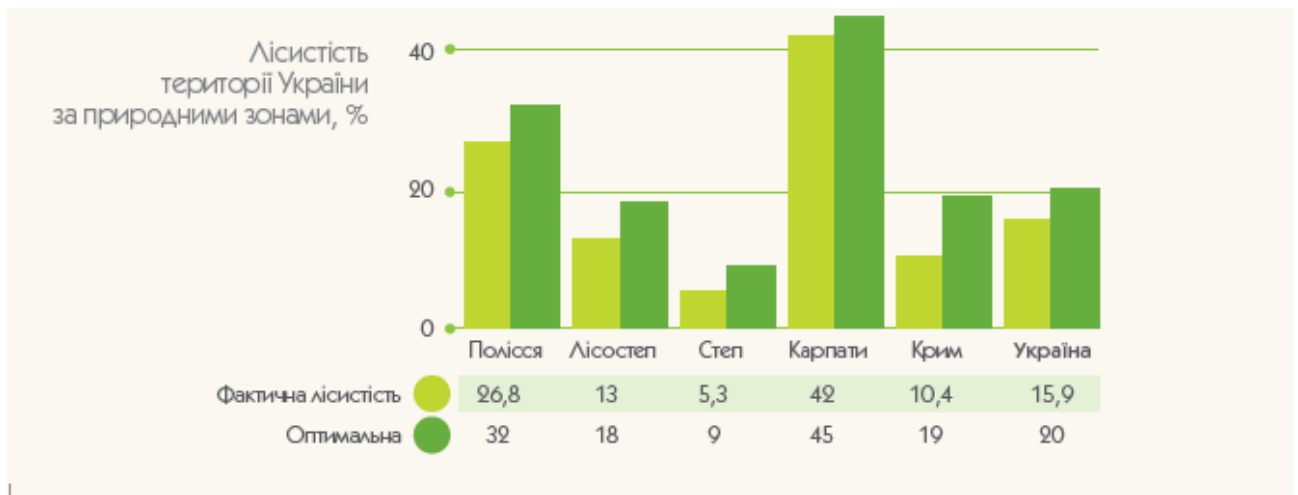
Лісистість країн Європи та обсяги заготівлі деревини*			
№	Країна	Площа вкритих лісом земель, тис. га	Процент вкритих лісом земель від загальної площі країни
1	Російська Федерація	815 312	49,8
2	Швеція	27 980	68,7
3	Фінляндія	22 409	73,7
4	Туреччина	22 220	28,9
5	Іспанія	18 572	37,2
6	Франція	17 253	31,5
7	Норвегія	12 180	40,0
8	Німеччина	11 419	32,7
9	Україна	9 690	15,9
10	Італія	9 566	32,5

* за даними звіту по лісах Європи 2020

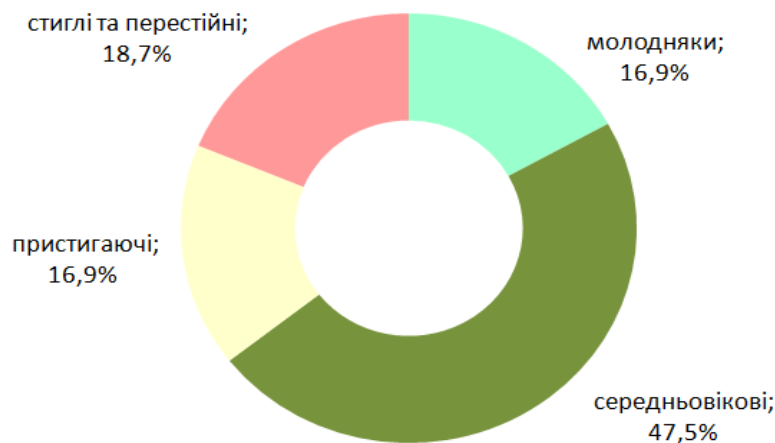
Лісистість у різних природних зонах має значні відмінності й не досягає оптимального рівня, за якого ліси найпозитивніше впливають на клімат, ґрунти, водні ресурси, протидіють ерозійним процесам, а також забезпечують одержання більшої кількості деревини.

Лісистість України становить 15,9%. Але, незважаючи на досить невелику лісистість території, Україна займає 9-те місце у Європі за площею лісів та 7-те місце за запасами деревини. Умови для лісовирощування в Україні укрій неоднорідні, тому ліси поширені територією держави нерівномірно.

Більше половини лісів країни створені людиною та потребують посиленого догляду.

У віковій структурі переважають середньовікові насадження, частка стиглих та перестиглих насаджень 18,7%. Середній вік лісів становить понад 60 років, відбувається поступове старіння лісів, що призводить до погіршення їх санітарного стану.

Ліси України сформовані понад 30 видами деревних порід, серед яких домінують сосна, дуб, бук, ялина, береза, вільха, ясен, граб, ялиця. Хвойні насадження займають 43% загальної площі, зокрема, сосна – 35%. Твердолистяні насадження становлять 43%, зокрема, дуб і бук – 37%.

Запас деревини в лісах оцінюється в межах 2,3 мільярда м³.

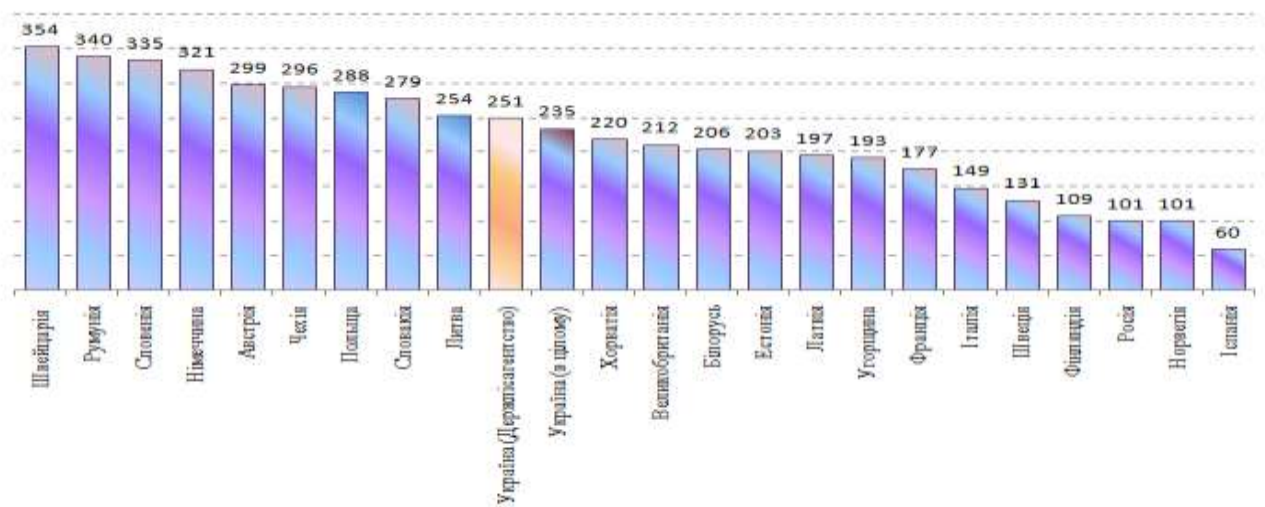
За рік в лісах України в середньому приростає 35 млн м³ деревини. Середньорічний приріст деревини на 1 га у лісах Держлісагентства дорівнює 3,9 м³ на 1 гектар і коливається від 5,0 м³ в Карпатах до 2,5 м³ у Степовій зоні.

Відбувається поступове збільшення запасу, що підтверджує значний економічний і природоохоронний потенціал наших лісів.

У лісах Держлісагентства запас на 1 гектарі складає близько 251 м³ (10-те місце в Європі, в Польщі – 288 м³, в Білорусі – 206 м³, в Швеції – 131 м³).

В цілому по Україні цей показник нижчий і складає 235 м³ за рахунок у першу чергу лісів реформованих сільгосппідприємств, які зріджені та знаходяться в складному санітарному стані.

Середні запаси деревостанів в окремих державах Європи, м³/га

Відповідно до Земельного та Лісового кодексів ліси України можуть перебувати у державній, комунальній та приватній власності.

Переважна більшість лісів перебуває у державній власності. У процесі розмежування земель до комунальної власності можуть бути віднесені близько 1,3 млн га (13%) земельних ділянок лісогосподарського призначення, що знаходяться у постійному користуванні комунальних підприємств,

підпорядкованих органам місцевого самоврядування. Частка лісів приватної власності складає менше 0,1% загальної площі лісових земель. Близько 800 тис.

га лісових земель державної власності не надані в користування та віднесені до земель запасу. В Україні історично сформована ситуація з закріпленням державних лісів за численними постійними лісокористувачами (для ведення лісового господарства ліси надані в постійне користування підприємствам, установам і організаціям кількох десятків міністерств і відомств). За відомчим підпорядкуванням, найбільша площа лісових земель (близько 73%) перебуває у користуванні лісогосподарських підприємств, які належать до сфери управління Держлісагентства.

II. РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ ТА АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ

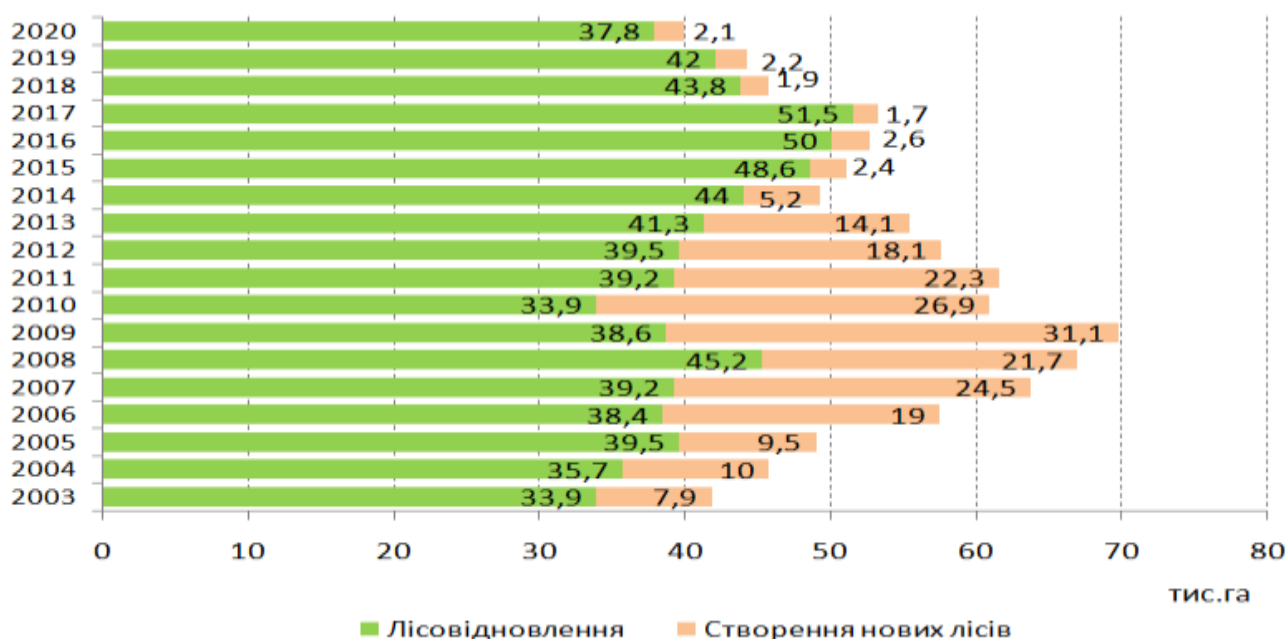
2.1. ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО, ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ

Основним завданням лісівників є вирощування та відтворення лісів. Постійні лісокористувачі та власники лісів відповідно до законодавства протягом двох років зобов'язані відновити ліс на місці суцільних зрубів. Такий період обумовлений необхідністю підготовки ґрунту та проведення інших заходів для висаджування лісу або сприянню його природному поновленню.

Зазвичай, лісівники проводять відновлення лісу вже на наступний після рубки рік, а інколи, якщо є всі умови, і того ж року.

Найбільш сприятливі погодні умови для відновлення лісів – навесні та восени.

Динаміка робіт з відтворення лісів

У 2019 році площа суцільних зрубів становила 35,7 тисячі га. У 2020 році відтворено лісів на площі 39,2 тисячі га (створено нових лісів – 2,1 тисяч га).

Необхідно зазначити, що починаючи з 2017 року відмічається стійка тенденція до зменшення обсягів суцільних рубок лісу, що має безпосереднє відношення до зменшення обсягів лісовідтворення. Окрім того, необхідно зазначити стосовно стабільно високого рівня природного поновлення на зрубках (більше третини територій), що стало можливим після вчасно проведених заходів із сприяння природному поновленню. Це пояснюється прийнятим курсом на поетапний перехід від суцільних до поступових та вибіркового систем рубок, як це відбувається в європейських країнах.

2.1.1. Збереження біологічного різноманіття в лісах та розвиток природно-заповідного фонду

На сьогодні лісів, що належать до сфери управління Держлісагентства, уже заповідано 16,8%. Практично у всіх регіонах заповідність в лісах вища ніж загальнодержавна. Слід відмітити, що за 30 років площа територій та об'єктів природно-заповідного фонду на лісових землях збільшилась в 4 рази (площа із 315 тис. га у 1978 р. до 1327 тис. га у 2019 р. і заповідність відповідно із 5,5% до 16,8%).

Це свідчить про те, що у лісовому господарстві країни створені більш жорсткі критерії щодо принципів господарювання і вони в повній мірі відповідають вимогам Всеєвропейської стратегії збереження біологічного і ландшафтного різноманіття.

В Україні уже на половині вкритих лісовою рослинністю земель заборонено проведення рубок головного користування.

У лісах, що належать до сфери управління Держлісагентства знаходиться понад 3000 територій та об'єктів природно-заповідного фонду України площею 1300 тис. га, в т.ч.:

- 13 природоохоронних установ, серед яких: 6 природних заповідників площею 79649 га, 8 національних природних парків площею 156734 га і 1 господарство-парк площею 109 га;

Окрім того, у 2020 році погоджено два Укази Президента України щодо створення національних природних парків «Куяльницький» та «Пуща Радзивілла» з включенням 22427 га земель лісогосподарського призначення з вилученням та 1242 га без вилучення у державних лісогосподарських підприємств.

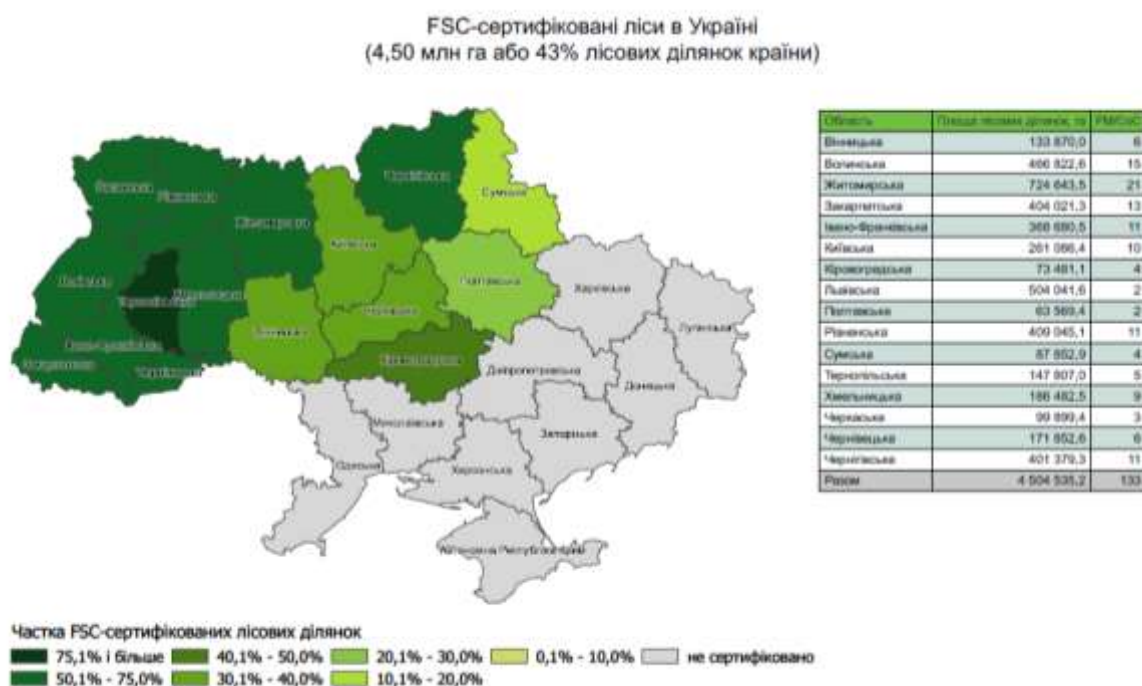
Погоджені проекти Указів Президента щодо розширення меж національного природного парку «Верховинський» з вилученням земель лісогосподарського призначення 1696 га та Карпатського біосферного заповідника - 17913,6 га.

Погоджено проект розпорядження Кабінету Міністрів України щодо передачі цілісних майнових комплексів 6 природних заповідників площею 79649 га та національного природного парку «Гомільшанські ліси» площею 14314 га до сфери Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

Держлісагентство, відповідні обласні управління лісового та мисливського господарства, а також державні лісогосподарські підприємства остаточно визначились та підтримали пропозиції Міндовкілля щодо створення національного природного парку «Холодний Яр» у Черкаській області та забезпечення належного функціонування національного природного парку «Кармелюкове Поділля» у Вінницькій області.

2.1.2. Лісова сертифікація

За даними міжнародної некомерційної неурядової організації «Лісова опікунська рада» (Forest Stewardship Council, [FSC](https://www.fsc.org/)) в Україні станом на 1 січня 2021 року сертифіковано 4,5 мільйони гектарів лісів або 43% лісів країни.

Лісова сертифікація – оцінка відповідності системи ведення лісового господарства встановленим міжнародним вимогам щодо управління лісами та лісочористування на засадах сталого розвитку. Метою лісової сертифікації є забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних загальновизнаних і таких, що заслуговують на довіру, стандартів.

Екологічно збалансоване і відповідальне ведення лісового господарства передбачає заготівлю лісоматеріалів та іншої лісової продукції при

одночасному збереженні біорізноманіття та продуктивності лісів, природних екологічних процесів.

Проведення сертифікації здійснюється акредитованими на міжнародному (чи національному на підставі схвалених міжнародних процедур) рівні організаціями. Такі процедури сертифікації гарантують незалежність, неупередженість та об'єктивність оцінки ведення лісового господарства у будь-якій країні. Наразі така сертифікація діє у 82 країнах світу.

Майже всі з FSC-сертифікованих лісів держави належать до сфери управління Держлісагентства. На сьогодні близько половини підпорядкованих Держлісагентству лісів вже сертифіковані і не зважаючи на карантинні обмеження 2020 року площа сертифікованих лісів зросла на 0,14 млн га. Нагадуємо, що процес сертифікації є добровільним, а відсутність сертифікату не говорить про наявність проблем в управлінні лісовим господарством. Високий відсоток міжнародної сертифікації мають, так би мовити, лісисті області України. І ми будемо продовжувати цю роботу. На жаль, у південних і східних областях сертифікація не відбувалася у зв'язку з відсутністю фінансування.

2.2. ОХОРОНА І ЗАХИСТ ЛІСІВ

Відповідно до статті 89 Лісового кодексу України охорону і захист лісів, що належать до сфери управління Держлісагентства, здійснюють працівники державної лісової охорони, загальна чисельність яких становить біля 17 тис. осіб, з них, на рівні лісництв, майже 14 тис. працівників беруть безпосередню участь у щоденній лісоохоронній роботі та здійснюють інші заходи, спрямовані на збереження, розширене відтворення, невиснажливе використання лісових ресурсів і об'єктів тваринного світу.

Працівники державної лісової охорони здійснюють охорону і захист лісів від пожеж, незаконних рубок, захист від шкідників та хвороб у межах існуючого законодавчого поля – основні завдання та повноваження працівників державної лісової охорони визначені статтями 90-92 Лісового кодексу України та Положенням про державну лісову охорону, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16.09.2009 № 976.

2.2.1. Охорона лісів від незаконних рубок

Обсяг незаконних рубок склав 54,3 тис. куб. м, що становить 46 % від обсягу за аналогічний період 2019 року (2019 р. – 118,2 тис. куб. м). Сума заподіяної шкоди склала 444,1 млн грн, відшкодовано – 5,7 млн грн або 1 %.

Найбільші обсяги незаконних рубок виявлені у лісах підприємств Харківського облуправління 31,6 тис. куб. м (ДП «Красноградський лісгосп» –

16853 куб. м, ДП «Гутянський лісгосп» – 12437 куб. м), Вінницького – 5,2 тис. куб. м (ДП «Дашівське ДЛМГ» – 4880 куб. м), Закарпатського – 2,4 тис. куб. м (ДП «Ясінянське ЛМГ» – 704 куб. м, ДП «Мокрянське ЛМГ» – 496 куб. м).

Причини виникнення незаконних рубок:

- соціальна – низький рівень соціально-економічного розвитку сільських регіонів (високий рівень безробіття серед населення, яке здійснює заготівлю дров'яної деревини для задоволення життєво необхідних потреб, низькі заробітні плати, низька інвестиційна активність тощо);

- економічна – отримання швидкої вигоди окремими громадянами або організованими групами, що здійснюють заготівлю крупномірних та цінних сортиментів деревини для переробки або комерційного продажу. Головним споживачем такої деревини є лісопильні об'єкти (пилорами), що діють за межами чинного законодавства.

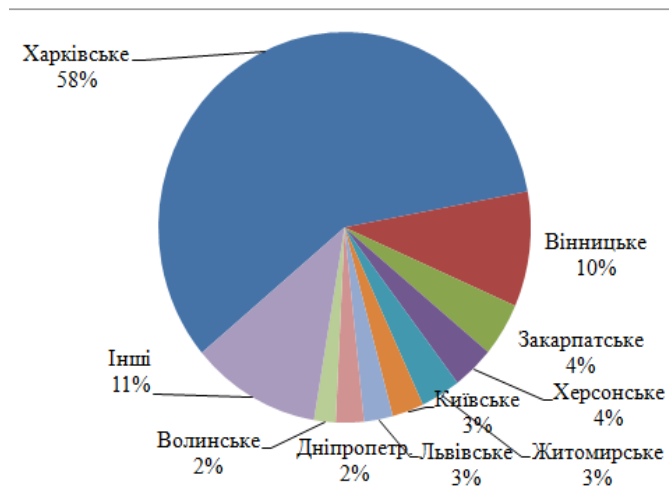

Розслідування обставин скоєння незаконних рубок свідчить про те, що головними причинами збільшення їх обсягів є діяльність технічно оснащених злочинних груп, низький рівень матеріального забезпечення населення, яке змушене задовольняти свої життєві потреби у незаконний спосіб, а також велика кількість неконтрольованих приватних пилорам, які скуповують незаконно добуту деревину.

У значній мірі поширенню незаконних рубок у південних і східних регіонах України сприяє відсутність бюджетного фінансування для утримання працівників державної лісової охорони, що спонукає їх до звільнення з роботи за власним бажанням, внаслідок цього значні площі лісів залишаються без нагляду. Чисельність працівників нижньої ланки державної лісової охорони протягом 2016-2020 років знизилась більш як на 2000 осіб, що не дозволяє якісному здійсненні повноважень державної лісової охорони.

Обсяги незаконного вирубування дерев в розрізі обласних управлінь лісового та мисливського господарства за 2020 рік

№	ОУЛМГ	Маса, куб. м
1	Харківське	31585
2	Вінницьке	5190
3	Закарпатське	2412
4	Херсонське	1974
5	Житомирське	1872
6	Київське	1485
7	Львівське	1358
8	Дніпропетровське	1314
9	Волинське	1013
10	Одеське	837
11	Рівненське	830
12	Івано-Франківське	668
13	Чернівецьке	504
14	Полтавське	454
15	Донецьке	442
16	Луганське	367
17	Хмельницьке	322
18	Тернопільське	262
19	Миколаївське	259
20	Запорізьке	256
21	Кіровоградське	250
22	УкрНДЛГА	247
23	Черкаське	204
24	Сумське	119
25	Чернігівське	92

2.2.2. Охорона лісів від пожеж

У 2020 році з метою попередження лісових пожеж лісогосподарськими підприємствами, що належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України, влаштовано 35,8 км протипожежних розривів і бар'єрів та 56,7 тис. кілометрів мінералізованих смуг, проведено догляд за ними в обсязі 255,4 тис. кілометрів.

У лісових масивах вздовж доріг загального користування та у місцях відпочинку населення виставлено 12,2 тис. аншлагів, панно, плакатів на протипожежну тематику. У засобах масової інформації оприлюднені 7,1 тис. статей і виступів, проведено 22,1 тис. лекцій та бесід про дотримання вимог пожежної безпеки в лісах.

Проведено понад 25,6 тис. рейдів щодо дотримання вимог Правил пожежної безпеки в лісах України, до адміністративної відповідальності притягнуто 470 правопорушників на суму 159,6 тис. гривень.

На жаль, ці заходи виявилися недостатніми через масові неконтрольовані сільгосппали та обмеження, які спричиненні бойовими діями на території Луганської області.

Значно ускладнила ситуацію зміна клімату та глобальне щорічне потепління, що призвело до збільшення кількості пожеж та розповсюдження їх на значних площах в лісових масивах та екосистемах.

Пожежі в природних екосистемах є однією із найбільших загроз весняно-літнього періоду на території України.

Так, у лісах підвідомчих підприємств ліквідовано понад 2,5 тис лісових пожеж на площі понад 74,6 тис. га, із них 19,8 тис. га верхові, у 50 випадках пожежі набули рівня надзвичайної ситуації.

Найскладніша ситуація склалась у Житомирській, Луганській та Харківській областях.

Навесні лісовими пожежами була охоплена вся північна частина Житомирської області на площі 43,2 тис. га, із них 6,4 тис. га пройдено верховими.

У липні та жовтні минулого року в Луганській області пожежами пройдено 29,2 тис. га лісу, із них 13,0 тис. га верховими.

У Харківській області пожежами пройдено 570,2 га лісу, із них 163,6 га верховими.

Внаслідок пожеж у Житомирській, Харківській та Луганській областях були знищені та пошкоджені сотні будівель і споруд, загинуло 16 чоловік, десятки отримали травми та опіки.

Збитки від пожеж склали 19,1 млрд гривень.

Враховуючи великі площі верхових пожеж, виникає необхідність обов'язкового проведення оцінки впливу на довкілля перед проведенням суцільних санітарних рубок, що в свою чергу потребує додаткових коштів та часу.

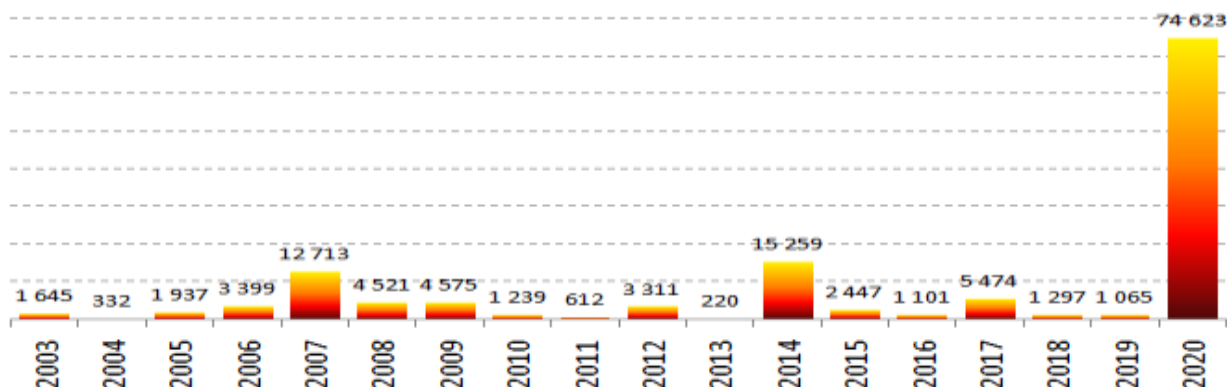
Відведено у рубку 6 874 га насаджень, пошкоджених внаслідок лісових пожеж 2020 року, з яких суцільні санітарні рубки – 1 139 га та вибіркові санітарні рубки – 5 735 гектарів.

Розроблено згарищ на загальній площі 5 764 га, з них головне користування (Житомирське ОУЛМГ) 282 га, суцільні санітарні рубки - 836 га

та вибіркові санітарні рубки – 4 048 гектарів. Заготовлено 363 867 куб. м деревини.

Списано лісових культур на загальній площі 2 311 га, з яких підготовлено 621 га під лісовідновлення.

Динаміка площі лісових пожеж, га

2.2.3. Захист лісів від шкідників і хвороб

Важливим напрямком діяльності підвідомчих підприємств, який потребує здійснення комплексу організаційних та практичних заходів, є захист лісів від шкідників і хвороб та іншого негативного впливу.

За оперативними даними загальна площа всихання лісів, які належать до сфери управління Держлісагентства, станом на 01.01.2020 року становила 269 тис. га, зафіксовано нових осередків за поточний рік 200 тис. га, ліквідовано 211 тис. га залишок на 31.12.2020 становить 258 тис. га, з яких: насаджень сосни звичайної – 123 тис. га, ялини європейської – 12 тис. га, дуба звичайного – 80 тис. га та інших порід – 43 тис. га.

Наведена інформація свідчить про спад спалахів короїдного всихання внаслідок своєчасно проведених заходів з поліпшення санітарного стану лісів (санітарних рубок).

У 2020 році розроблено насаджень, пошкоджених вітровалами та буреломами, на площі 20,3 тис. га та заготовлено 729,7 тис. куб. м деревини, або 81 % по площі та 88 % по масі відповідно до загального об'єму. Станом на 31.12.2020 на землях природно-заповідного фонду обліковується 1189 га пошкоджених стихією насаджень, з яких розроблено 224 га, або 19 % до загального об'єму

Заходи з поліпшення санітарного стану проведені у 2020 році на площі понад 220 тис. га, заготовлено деревини 8,3 млн куб. м, що становить 74 % по площі та 83 % по масі відповідно.

У минулому році шкідники і хвороби лісу найбільше уражали штучно створені ліси на Півдні та Сході України, але останнім часом, в зв'язку зі

сприятливими кліматичними умовами, розповсюдження шкідників і хвороб лісу охопило всю територію України.

Роботи із захисту лісів здійснює спеціалізована лісозахисна служба, яка організована на базі 7 державних спеціалізованих лісозахисних підприємств.

Пріоритетним напрямком діяльності лісозахисної служби є розробка та впровадження у практику біологічних засобів боротьби зі шкідниками лісу. Такі засоби не шкідливі для людини та довкілля і застосовуються в густонаселених районах України і в лісах, де використання хімічних засобів боротьби заборонено. Цим напрямком активно займається державне спеціалізоване лісозахисне підприємство «Харківлісозахист».

В лабораторії державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Харківлісозахист» проводяться роботи щодо штучного вирощування мурахожука (*Thanasimus formicarius*) проти стовбурових шкідників. Проведено випуск біологічного матеріалу в насадженнях підвідомчих підприємств, а також інших лісокористувачів та власників лісів, на загальній площі 97,5 га.

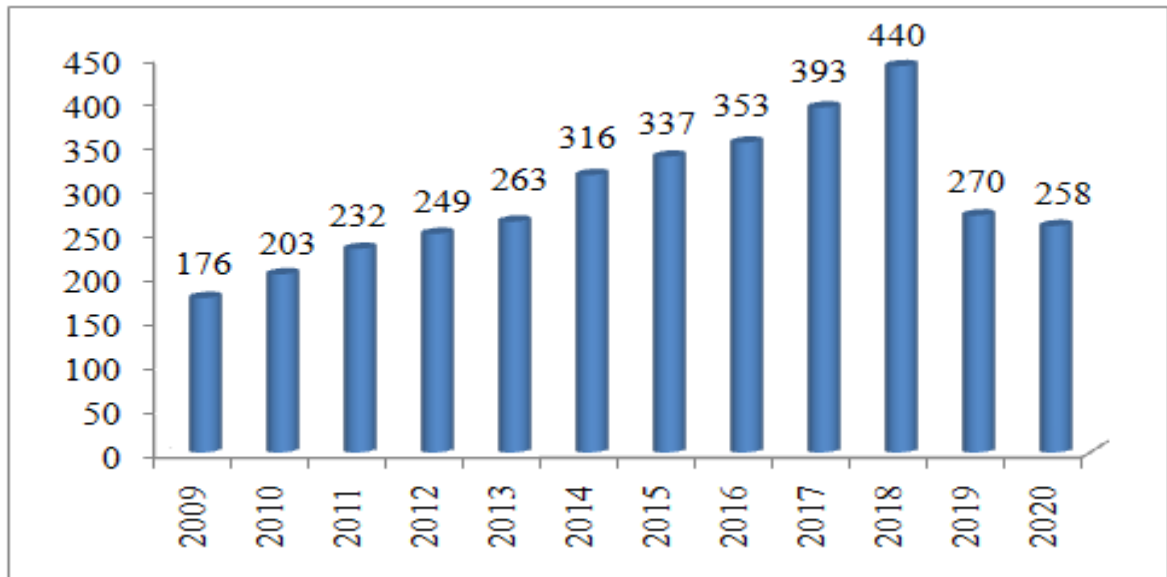
Винищувальні заходи боротьби із залученням спеціалістів державних спеціалізованих лісозахисних підприємств проведені на площі 9,8 тис. га, в тому числі в лісових масивах підприємств Держлісагентства на площі 7,7 тис. га, з яких за допомогою авіації майже 1 тис. га.

Необхідно зазначити, що з 2019 року в Україні виявлено небезпечний карантинний вид – смарагова ясеневу вузькотілу златку (*Agrilus planipennis*), яка є агресивним стовбуровим шкідником та заселяє дерева ясеня пенсільванського (*Fraxinus pennsylvanica*) без видимих ознак ослаблення, що прискорює їхній відпад.

У 2020 році визначено межі карантинних зон на території Троїцького, Білокуракінського, Новопсковського районів Луганської області. Загальна площа ясеневих насаджень з інвазією становить у ДП «Старобільське ЛМГ» 903,2 га, у ДП «Білокуракінське ЛМГ» 1258,9 га. Крім того, виявлено факти заселення території та формування меж осередку в Сватівському районі Луганської області. Відмічено погіршення санітарного стану ясеневих, ясенєво-акацієвих та ясенєво-дубових деревостанів полезахисних смуг внаслідок заселення їх зазначеним шкідником.

Попередні збитки, завдані надзвичайною ситуацією, оцінюються в 19.2 млн грн. Враховуючи, відсутність державної підтримки державних лісгосподарських підприємств регіону, зарегульованість вимог Санітарних правил в лісах України та необхідність проведення процедури оцінки впливу на довкілля, ситуація, що склалась може призвести до швидкого розповсюдження даного шкідника та втрати ясеневих насаджень в Україні.

Динаміка площ всихання насаджень Держлісагентства (тис. га)

2.3. ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ

За 2020 рік підприємствами галузі від усіх видів рубок заготовлено 15204,6 тис. куб. м деревини, що на 370,3 тис. куб. м, або на 2 % менше в порівнянні з 2019 роком.

З них на рубках головного користування заготовлено 6270,5 тис. куб. м, що становить 92 % від лісосічного фонду 2020 року, і на 48,7 тис. куб. м, або на 1 % менше в порівнянні з 2019 роком.

Загальний обсяг реалізації деревини у круглому вигляді у 2020 році становить 12936,8 тис. куб. м на загальну суму 11,1 млрд грн, що у порівнянні з 2019 роком відповідно на 17,6 тис. куб. м та 0,6 млрд грн менше.

Деревопереробним підрозділам державних лісогосподарських підприємств, що належать до сфери управління Держлісагентства, направлено для переробки 2025 тис. куб. м деревини, що на 156,7 тис. куб. м менше, або на 7 %, ніж у 2019 році.

За підсумками роботи 2020 року в порівнянні з минулим роком зменшилась ціна знеособленого кубометра заготовленої деревини на 32,1 грн, або на 4 %, реалізованої деревини на 42,1 грн, або на 5 %.

В середньому по Держлісагентству рівень ціни знеособленого кубометра реалізованої деревини становить 874,7 грн.

Найвищий рівень даного показника досягнуто Кіровоградським управлінням, де він складає 1425 грн, Вінницьким – 1202,9 грн, Сумським – 1191,5 грн, Хмельницьким – 1158,3 грн.

Станом на 01.01.2021 на складах підприємств галузі знаходиться 1052,1 тис. куб. м лісопродукції, що в порівнянні із залишками на початок

2020 року на 18 тис. куб. м менше, або на 1,7 %. По відношенню до середньомісячної заготівлі обсяг залишків в цілому складає 83 %.

Найбільші обсяги залишків лісопродукції знаходяться на складах підприємств Житомирського управління – 151,1 тис. куб. м, Київського – 140,8 тис. куб. м, Чернігівського – 129,7 тис. куб. м.

2.3.1. Реалізація деревини на аукціонах

У 2020 році лісогосподарські підприємства, що належать до сфери управління Держлісагентства, здійснювали реалізацію лісоматеріалів відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1178 «Про реалізацію експериментального проекту щодо проведення електронних аукціонів з продажу необробленої деревини» (далі – постанова).

З 01.02.2020 по 31.01.2021 на електронні аукціони виставлено обсяг близько 25,2 млн м³ необробленої деревини, в тому числі на електронну торгову систему (далі – ЕТС) ДП «Прозорро.Продажі» близько 6,1 млн м³, ЕТС ДП «Лісогосподарський інноваційно-аналітичний центр» – 17,5 млн м³, інші ЕТС – 1,6 млн м³.

У зазначений термін загальний обсяг заготівлі становив понад 15,1 млн м³ лісоматеріалів, з яких 7,6 млн м³ лісоматеріалів круглих, деревини дров'яної промислового використання – 3,5 млн м³ та деревини дров'яної непромислового використання – 3,1 млн м³.

Таким чином, виставлений обсяг на електронні аукціони з продажу окремих партій необробленої деревини в ЕТС ДП «Прозорро.Продажі» становив 40 % від запланованих обсягів заготівлі, що відповідає вимозі, визначеній у підпункті 3 пункту 3 постанови.

За результатами проведених електронних аукціонів обсяг продажу необробленої деревини становив близько 8,1 млн м³, в тому числі на ЕТС ДП «Прозорро.Продажі» близько 0,8 млн м³, ЕТС ДП «ЛІАЦ» – 6,0 млн м³, інших ЕТС – 1,3 млн м³. Відсоток продажу виставлених обсягів лісоматеріалів у загальному становив 32 %, зростання попиту на лісоматеріали відбулося починаючи з вересня 2020 року.

2.3.2. Електронний облік деревини

Електронний облік деревини здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1142 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених і контролю за не перевищенням обсягу внутрішнього споживання вітчизняних лісоматеріалів необроблених».

Зазначеним актом Уряду запроваджено обов'язкове ведення електронного обліку деревини власниками лісів та постійними лісокористувачами України, що дозволить здійснювати моніторинг внутрішнього споживання і забезпечити контроль за не перевищенням обсягу внутрішнього споживання лісоматеріалів необроблених. Систематизація інформації про походження, заготівлю та

реалізацію лісоматеріалів здійснюється єдиною державною системою електронного обліку деревини.

На виконання доручень Уряду складено перелік лісокористувачів, який охоплює 805 суб'єктів різних форм власності.

Станом на 05.02.2021 до системи електронного обліку деревини підключено 553 постійних лісокористувача, з яких 352 – державних підприємств організацій та установ, 150 – комунальних підприємств і установ та 51 лісокористувач, що належить до інших організаційно-правових форм господарювання.

Доступ до єдиної державної системи електронного обліку деревини надано Міністерству внутрішніх справ України, Національній поліції України, Державній фіскальній службі України, Службі безпеки України та іншим державним органам.

За підтримки ФАО створено автоматизовану систему «Сертифікат походження лісоматеріалів», завдяки якій значно підвищено контроль за видачею Сертифікатів та унеможливлено повторне використання документів і використання фіктивних ТТН.

Держлісагентство забезпечує доступ громадськості до інформації щодо використання лісових ресурсів. На офіційному сайті адміністратора єдиної державної системи електронного обліку деревини ДП «Лісогосподарський інноваційно-аналітичний центр» (<https://www.ukrforest.com>) реалізовано можливість перевірки законності заготівлі деревини через систему «Ліс у смартфоні» (<https://lk.ukrforest.com>) та здійснення онлайн перевірки лісоматеріалів (<https://open.ukrforest.com>) за номером бирки, номером ТТН та номером транспортного засобу.

Триває розробка програмного продукту з виписки лісорубних квитків. Це дозволить перейти на електронні лісорубні квитки та значно посилити контроль за оформленням лісорубних квитків.

2.3.3. Будівництво лісових автомобільних доріг

Відповідно до наказу Держлісагентства від 03.04.2020 № 112 «Про затвердження Зведеного плану будівництва, відновлення, ремонту та реконструкції лісових автомобільних доріг на 2020 рік за власні кошти лісогосподарських підприємств» у 2020 році лісогосподарськими підприємствами було заплановано побудувати, відремонтувати і реконструювати близько 85 км земляного полотна лісових автомобільних доріг та 239 км облаштувати дорожнім одягом. Роботи були заплановані на 114 об'єктах.

У зв'язку з необхідністю ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, яка виникла у червні 2020 року у Карпатському регіоні, та загальним погіршенням фінансового стану державних лісогосподарських підприємств до зазначеного плану було внесено зміни, відповідно до яких підприємствами галузі загалом було виконано будівельні роботи загальною протяжністю 66 км земляного полотна та близько 174 км облаштовано дорожнім одягом. Зокрема, збудовано 47,3 км земляного полотна усіх типів лісових автомобільних доріг, у тому числі

32,9 км – II типу та 14,4 км – III типу; облаштовано дорожнім одягом 44,4 км лісових доріг, серед яких 42,5 км – II типу та 1,9 км – III типу. Обсяг ремонту і реконструкції склав 18,4 км земляного полотна та 129,6 км дорожнього одягу.

2.3.4. Використання енергоносіїв та енергоефективність

Обсяг використаних у 2020 році паливно-енергетичних ресурсів становить 123 тис. тонн умовного палива, загальною вартістю 1 023,7 млн грн. Порівняно з минулим роком споживання енергоносіїв в натуральному виразі зменшилося на 9,9 %, а видатки на їх закупівлю – на 32,7 %.

Середня вартість однієї тонни умовного палива у 2019 році становила 10 069,4 грн, у 2020 році – 8 341,7 грн.

Споживання світлих нафтопродуктів зменшилося на 11,3 % в порівнянні з минулим роком і становить 34,0 тис. тонн. У вартісному вимірі витрати на закупівлю світлих нафтопродуктів склали 683,4 млн грн., що на 281,8 млн грн (або 41,2 %) менше ніж в минулому році.

Середньогалузева вартість знеособленої тони бензину у 2020 році становила близько 23,6 тис. грн, дизпалива – 19,0 тис. грн.

Питомі витрати світлих нафтопродуктів в середньому становлять 2,4 кг на 1 тис. грн реалізованої продукції. У порівнянні з 2019 роком їх вартість зменшилась і складає 47,3 грн.

Обсяг спожитої електроенергії підприємствами, установами і організаціями галузі у 2020 році склав 68,1 млн кВт/год на суму 167,4 млн грн. У натуральному виразі споживання електроенергії зменшилося на 10 % відповідно до 2019 року. Витрати на її закупівлю зменшилися на 16,6 млн грн (9,9 %). Середньогалузева вартість 1 тис. кВт у 2020 році зросла на 0,1 % і становить 2 459 грн.

Для виробничих потреб та опалення приміщень використано 44,3 тис. куб. м природного газу на суму 309,2 тис. грн (у 2019 році – 48,6 тис. куб. м і 435,0 тис. грн. відповідно).

Також протягом року спожито близько 134,2 тис. куб. м дров на суму 43,0 млн грн.

2.4. МИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Площа мисливських угідь, які надані в користування підприємствам, установам, організаціям, становить **40 млн. га**, із них організаціям УТМР надано – **24 млн. га** або 60% від загальної площі, підприємствам Держлісагентства – **4 млн. га** або (10%) від загальної площі, користувачам інших форм власності (товариства, клуби, окремі громадські організації) – **12 млн. га** або (30%) від загальної площі.

Охорона угідь від браконьєрства

Стан охорони мисливських угідь від браконьєрства продовжує бути одним з головних стримуючих факторів розвитку мисливського господарства.

У мисливському господарстві країни працює **6300** працівників, у тому числі **480** мисливствознавців та **4840** штатних єгеря.

В 2020 році в Україні на порушників правил полювання складено **3275** протоколів, накладено штрафів на суму **770 тис. грн**, стягнуто на суму **736 тис. грн**, пред'явлено збитків на суму 936 тис.грн, відшкодовано – 460 тис. грн. Працівниками підприємств Держлісагентства складено 2129 протоколів (65,0 % до всіх протоколів), Держекоінспекції - 525 (16,0 %), УТМР - 476 (14,5 %), іншими користувачами - 128 (4,0 %), працівниками Нацполіції – 17 (0,5 %).

Адміністративні послуги

В 2020 році надано **276,1 тисяч** адміністративних послуг, в тому числі послугу з видачі посвідчення мисливця отримало 13,6 **тисяч осіб**, а контрольні картки обліку добутої дичини та порушень правил полювання **262,5 тисяч осіб**. Сума коштів зарахованих до місцевих бюджетів за надання адміністративної послуги за видачу посвідчень мисливця та щорічних контрольних карток становила **3,5 млн. грн.**, а також сплачено **446 тис.грн.** державного мита.

Територіальними органами Держлісагентства у 2020 році від реалізованих ліцензій на добування мисливських тварин зараховано до спецфонду суму **6,5 млн. грн.**

Облік чисельності мисливських тварин

Всього в мисливських угіддях України за 2020 рік обліковано **13,7 тис.** оленів європейських, **4,2 тис.** оленів плямистих, **1,5 тис.** ланей, **173,0 тис.** козуль, **28,3 тис.** кабанів диких, **0,9 тис.** муфлонів, **1,7 млн.** хутрових тварин та **4 млн.** птахів.

За попередніми даними під час сезону полювання минулого року мисливцями добуто **350** оленів європейських, **200** оленів плямистих, **50** лані, **10300** козуль, **90** муфлона, **2020** кабанів, **190,0 тис.** хутрових тварин та **1,6 млн.** птахів.

В 2020 році в Україні зареєстровано **5** випадків африканської чуми свиней в дикій фауні, у тому числі в Чернігівській області – **2** випадки, Волинській, Вінницькій, Київській - по одному випадку.

З метою розширення сфери застосування вільних цін, лібералізація (дерегуляція) ціноутворення, приведення обсягів державного цінового регулювання у відповідність з законодавством, створення конкурентних умов у сфері надання послуг іноземним громадянам щодо продукції полювання, яка поставляється на експорт, на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами, - визнано таким, що втратив чинність, наказ Державного комітету лісового господарства України від 28 лютого 2002 року № 26 «Про затвердження граничних рівнів цін на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами, та граничних рівнів тарифів на послуги, що їм надаються»,

zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 березня 2002 року за № 289/6577.

Держлісагентство працює над визначенням пріоритетів галузевої політики на найближчий період, формуванням відповідного стратегічного бачення розвитку мисливського господарства, визначенням оперативних та стратегічних цілей, основних етапів та механізмів реалізації.

Проект Концепції розвитку мисливського господарства в Україні на період 2021-2025 роки розміщений на сайтах Держлісагентства та Міндовкілля для громадського обговорення.

2.5. НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Розпочато виконання досліджень за рахунок коштів Державного бюджету відповідно до Тематичного плану наукових досліджень Держлісагентства на 2020–2024 рр (далі – Тематичний план). Протягом 2020 року двічі відбулось перепогодження тематичного плану у зв'язку зі зміною головного розпорядника бюджетних коштів. Затверджені технічні завдання на проведення науково-дослідних робіт у 2020-2024 роках.

Проведено 7 засідань Науково-технічної ради при Держлісагентстві, розглянуто 33 документи, у тому числі результати закінчених наукових робіт Тематичного плану наукових досліджень Держлісагентства на 2015-2019 роки. Схвалені Науково-технічною радою Держлісагентства розробки рекомендовані до впровадження у виробництво державними лісгосподарськими підприємствами.

За результатами державної атестації наукових установ, і згідно з наказом Міністерства освіти і науки України УкрНДІЛГА було атестовано строком на 5 років і віднесено до I класифікаційної групи, про що отримано відповідне свідоцтво ДА № 00290 від 04.12.2020 ; УкрНДІГірліс було атестовано строком на 3 роки і віднесено до II класифікаційної групи свідоцтво № 00386 від 04.12.2020.

У процесі виконання фундаментальних досліджень удосконалено методику застосування показника рівня мітотичної активності клітин меристем як маркерної ознаки для оцінювання адаптивності, стійкості та прогнозування швидкості росту сортів і клонів тополь. Продовжено роботи з удосконалення методик з мікроклонального розмноження горіхів, ліщини, тополь і верб (*Juglans*, *Corylus*, *Populus*, *Salix*).

Визначено адаптаційний потенціал потомств дерев і популяцій сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.), ялини колючої (*Picea pungens* Engelm.), ялівця віргінського (*Juniperus virginiana* L.) та дуба звичайного (*Quercus robur* L.) різного географічного походження, а також сортів і клонів тополь (*Populus* sp.) української селекції. Визначено адаптаційний потенціал різних гібридів тополь української селекції до дії сольового стресу. Визначено найбільш перспективні клони тополь для потреб біоенергетики за обсягами накопичення біомаси та теплотворною здатністю.

Одержано нові дані стосовно поширення в Україні та біології 20 адвентивних видів комах, які можуть бути небезпечними для лісів України, зокрема ясенової смарагдової златки, дубового клопа-мереживниці, цикадки білої, американської ясенової попелиці. Визначено видовий склад й особливості фенології близько 300 видів комах-фітофагів, зокрема ксилофагів, філофагів, мінерів, галоутворювачів і сисних комах. Оцінено поширеність і розвиток інвазійної хвороби – халарового некрозу ясена (збудник – *Neumenoscyphus fraxineus*) у лісових насадженнях.

За результатами досліджень розроблено «Вказівки щодо проведення інвентаризації об'єктів постійної лісонасінної бази».

Продовжено дослідження впливу різних видів і способів рубок, проведених за експериментальними технологіями, на динаміку лісівничо-таксаційних показників насаджень основних лісоутворювальних порід, їхній стан, товарно-сортиментну структуру, а також на процеси природного відновлення лісових порід.

Проаналізовано обсяги виробництва (заготівлі) деревини на рівні підприємств постійних лісокористувачів і власників лісів та обсяги споживання деревної сировини лісогосподарськими підприємствами. Проведено розмірно-якісну та вартісну оцінку виробництва-споживання деревини за адміністративними областями України. Розроблено методiku визначення та відшкодування збитків постійним лісокористувачам унаслідок вилучення або тимчасового зайняття земельних лісових ділянок іншими підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

Визначено загальні підходи щодо оцінювання меліоративних функцій полезахисних лісових смуг, включаючи визначення переліку критеріїв та індикаторів. Досліджено процеси природного заростання техногенних комплексів, формування фітоценозів на різних формах рельєфу та видового біорізноманіття на рекультивованих землях. Продовжено дослідження щодо удосконалення технології вирощування садивного матеріалу головних лісоутворювальних порід (сосни звичайної та дуба звичайного) із закритою кореневою системою та особливостей росту лісових культур, створених у минулі роки садивним матеріалом, вирощеним із різними варіантами підживлення для інтенсифікації їхнього росту.

Визначено основні морфометричні критерії вогнестійкості дерев сосни звичайної, оцінено вікові зміни вогнестійкості дерев з метою розроблення комплексу лісогосподарських заходів для формування пожежостійких насаджень і ведення селекції за критерієм вогнестійкості. Удосконалено методiku оцінювання постпірогенного розвитку насаджень для пом'якшення екологічних наслідків і зниження економічних втрат від пожеж.

Проведено дослідження щодо акумуляції ^{137}Cs в ґрунті, тканинах і органах сосни звичайної в умовах свіжого сугруду та вологого субору.

Проаналізовано підкатегорії захисних лісів: уздовж берегів річок, уздовж смуг відведення автомобільних доріг, уздовж смуг відведення залізниць на частині лісових ділянок дозволені рубки головного користування. Їх частка від

загальної площі захисних лісів становить 9 %. У всіх категоріях лісів у лісових ділянках, де дозволено рубки головного користування, за певних умов виділяються особливо захисні лісові ділянки, для яких встановлюється режим обмеженого лісокористування. Їх загальна площа у лісах Українських Карпат становить 174 тис. га. Таким чином, загальна площа лісів, які виконують переважно захисні функції у гірських умовах становить 422,9 тис. га, або 41% від площі гірських лісів.

Науковцями проаналізовано основні підходи з використання соціальних функцій лісів для здоров'я людей, складовими яких є ключові механізми їх корисності. Визначено категорії важливих складових лісових програм, які позитивно впливають на здоров'я та добробут людей – це зміцнення існуючих соціальних стосунків, розвиток нових соціальних відносин, участь та нарощування потенціалу громад.

2.6. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Співпраця з міжнародними організаціями та процесами

Взято участь у редагуванні та узгоджувальних нарадах з метою опрацювання проекту резолюції 15-ї сесії ФЛООН та Програми робіт ФЛООН на 2021-2024 роки.

На постійній основі виконуються зобов'язання виконуючого обов'язки співголови спільного бюро Європейської лісової комісії ФАО і Комітету по лісу та лісовій галузі ЄЕК ООН та голови виконавчого комітету Європейської лісової комісії ФАО. Зокрема:

- відредаговано проект порядку денного чергової сесії Комітету по лісу ФАО та Комітету по лісу та лісовій галузі ЄЕК ООН;
- узгоджено порядок денний 42-й сесії робочої групи з питань лісової статистики, економіки та управління ЄЕК ООН/ФАО;
- відредаговано проект звернення до країн-членів Європейської лісової комісії ФАО стосовно проведення регіональної конференції ФАО, Форуму ООН з лісів та Комітету по лісу ФАО;
- підготовлено та проведено 3 он-лайн засідання спільного бюро Європейської лісової комісії ФАО та Комітету по лісу та лісовій галузі ЄЕК ООН;
- підготовлено та направлено звернення від спільного бюро Європейської лісової комісії ФАО та Комітету по лісу та лісовій галузі ЄЕК ООН 15-й сесії ФЛООН;
- проведені консультації з підготовки інтегрованої програми робіт на наступний період;
- підготовлені зауваження до питань порядку денного 25-ї сесії Комітету по лісу ФАО та 32-ї сесії Європейської регіональної конференції ФАО, взято участь в роботі сесій.

Підготовлено звіт по стану генетичних ресурсів.

Організовано участь українських фахівців в регіональному тренінгу FRA щодо використання даних дистанційного зондування Землі.

Відпрацьовані проекти документів, які будуть схвалені в ході 8-ї Міністерської конференції по захисту лісів Європи та взято участь у двох зустрічах групи експертів з питання їх узгодження.

Взято участь у нарадах з метою обговорення завдань та цілей щодо лісів на період після 2020 року.

Взято участь в узгоджувальних нарадах з метою опрацювання проєктів рішень 6-ї Конференції сторін Карпатської конвенції стосовно зобов'язань в галузі лісового господарства.

Двостороннє співробітництво

Фахівці Держлісагентства взяли участь у одній міжнародній поїздці з метою обміну досвідом, 6 круглих столах, 3 тренінгах.

Розпочато роботи спільного зі Словаччиною проєкту транскордонного співробітництва.

Проведена зустріч з представниками Посольства Фінляндії, Австрії, Німеччини, Естонії, Латвії, Литви в Україні стосовно питань розширення співпраці у галузі лісового господарства та можливих напрямів підтримки такої співпраці.

Підписаний Меморандум про співпрацю між Інститутом природних ресурсів Фінляндії та УкрНІЛГА.

Завершено процедуру перепогодження проєкту Закону України «Про ратифікацію Конвенції про Європейський інститут лісу». Відповідний проєкт Закону схвалений на засіданні Кабінету Міністрів України.

Проекти міжнародної технічної допомоги

Доопрацьовано проєктну заявку на проєкт ФАО з питань боротьби з висиханням соснових насаджень, проєктну заявку підписано Мінекоенерго та перепідписано Міндовкілля. Розпочалось планування робіт.

Продовжено співпрацю зі Світовим банком щодо підготовки огляду лісового господарства України та визначення напрямків подальшого співробітництва. Опрацьовані пропозиції лісового господарства до грантової заявки ProGreen.

Підготовлені супровідні документи для реєстрації проєкту з метою поставки обладнання для забезпечення безпеки та демаркації державного кордону з Республікою Білорусь (ДП «Овруцьке спеціалізоване лісове господарство»).

Опрацьоване питання отримання допомоги на відновлення лісів Луганської області, які постраждали від пожеж (проєкт USAID, ПРООН, ФАО).

2.7. РОБОТА З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Громадська рада

У 2020 році Громадської радою було проведено вісім засідань. Відповідно до плану роботи, на засіданнях було розглянуто 19 питань, які стосуються

діяльності Держлісагентства та лісогосподарської галузі. За підсумками розгляду направлено запити Громадської ради на адреси Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів, Міністерства енергетики та захисту довкілля, Комітету ВРУ з питань екологічної політики та природокористування, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, Головного управління Національної поліції в Херсонській області, Головного управління Національної поліції у Львівській області, Генеральної прокуратури України щодо захисту та оперативного розслідування злочинів проти працівників лісогосподарської галузі, обласні ради та обласні державні адміністрації з питань реформування та фінансового забезпечення галузі тощо.

Крім того, відбулось відкрите обговорення питання формування ринку деревини за участі першого заступника Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України.

Громадські акції

Відпрацьовано організаційний план та логотип проведення акції «Відновимо ліси разом». Розроблено та започатковано реєстрацію на проведення заходів садіння. В зв'язку із карантинними заходами акцію було скасовано.

Надано сприяння у підготовці акції озеленення «1 мільйон дерев за 24 години».

Проведено акцію посадки алеї на честь 75-річчя створення ООН.

2.8. НОРМОТВОРЧА РОБОТА

У 2020 році Держлісагентством проведено роботу щодо розробки та узгодження 4 проектів законів України, 6 проектів постанов Кабінету Міністрів України, 15 проектів наказів Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

Також забезпечено супроводження у комітетах Верховної Ради України законопроекту стосовно внесення змін до Лісового кодексу України щодо проведення національної інвентаризації лісів.

Верховною Радою України 02.06.2020 прийнято Закон України «Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо проведення національної інвентаризації лісів» (№ 643-IX)

Держлісагентством забезпечено прийняття наказів Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України:

від 17.09.2020 № 149 «Про затвердження Форми договору про умови ведення мисливського господарства»;

від 22.10.2020 № 209 «Про затвердження Строків проведення користувачами мисливських угідь натаскування, наганяння, ви муштрування, польових випробувань і змагань мисливських собак»;

З метою приведення наказу Державного комітету лісового господарства України від 28 лютого 2002 року № 26 «Про затвердження граничних рівнів цін на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами, та граничних рівнів

тарифів на послуги, що їм надаються», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 22 березня 2002 року за № 289/6577 у відповідність до вимог чинного законодавства забезпечено прийняття наказу Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 26.05.2020 № 341 «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Державного комітету лісового господарства України від 28 лютого 2002 року № 26».

2.9. КАДРОВА РОБОТА

За 2020 рік оголошено 21 добір на вакантні посади державної служби апарату Держлісагентства та територіальних органів, а саме: начальника Відділу охорони і захисту лісів; завідувача Сектору контролю та звернень громадян (2 добори); головних спеціалістів Відділу охорони і захисту лісів, відділу моніторингу та охорони державного мисливського фонду Управління мисливського господарства та полювання, Сектору з персоналу (2 добори), відділу фінансування та бюджетних відносин Управління стратегії та економічного розвитку, відділу лісового господарства Управління лісового господарства та відтворення лісів; начальників Дніпропетровського, Закарпатського, Харківського (2 добори) та Чернігівського (2 добори) ОУЛМГ; перших заступників начальників Донецького та Харківського ОУЛМГ; заступників начальників Закарпатського, Івано-Франківського, Сумського та Чернівецького ОУЛМГ.

За 2020 рік згідно з пунктом 29 постанови Кабінету Міністрів від 02.08.1995 № 597 «Про типову форму контракту з керівником підприємства, що є у державній власності» та відповідно до пункту 18 Положення про Порядок укладання контракту з керівником підприємства, що є у державній власності, при найманні на роботу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1993 року № 203, за угодою сторін продовжено 32 контракти з директорами державних підприємств, укладено 160 нових контрактів з керівниками державних підприємств, 135 керівників звільнено з посад (закінчення терміну дії контракту, порушення умов контракту, звільнення у зв'язку з виходом на пенсію тощо).

1231 працівник галузі підвищив кваліфікацію на базі Українського центру підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів лісового господарства та його філій.

За 2020 рік 58 державних службовців апарату Держлісагентства підвищили кваліфікацію в Українській школі урядування, Державному університеті «Житомирська політехніка», Інституті державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту, Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана.

Держлісагентством у вересні 2020 року за сприяння Національного агентства України з питань державної служби та Української школи урядування проведено семінар з керівниками служб управління персоналом галузі.

2.10. РОБОТА ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Продовжено реалізацію Антикорупційної програми Державного агентства лісових ресурсів України на 2018-2020 роки, яка погоджена рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 07.12.2018 № 2967.

Роботу з оцінки корупційних ризиків у Держлісагентства побудовано на засадах прозорості для суспільства та спрямовано на виявлення потенційних й усунення наявних корупційних ризиків, що сприяє підвищенню ефективності і є свідченням результативності антикорупційної діяльності.

На головній сторінці веб-сайту Держлісагентства наявне посилання на загальнодоступну, спеціальну, окремо визначену рубрику «Гаряча лінія - повідомити про корупцію», де зазначено телефон та електронну пошту для повідомлень про можливі корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення.

Разом з тим, в Держлісагентстві затверджено Порядок організації роботи з повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами та Інструкцію із впровадження механізму заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

Зокрема, з метою виявлення проявів корупції у Держлісагентстві запроваджено моніторинг повідомлень в ЗМІ та інтернет-просторі про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень з боку працівників Держлісагентства, підприємств, установ і організацій, що належать до сфери управління Держлісагентства.

За результатами зазначеного моніторингу проводяться перевірки, за підсумками яких вживаються відповідні заходи реагування, зокрема, вживаються заходи з мінімізації корупційних ризиків.

У 2020 році направлено 19 повідомлень до Національного агентства з питань запобігання корупції про факти неподання чи несвоєчасного подання працівниками декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Усвідомлюючи важливість інформаційних кампаній, спрямованих на популяризацію антикорупційних заходів, що здійснюються у державі, роз'яснення положень законодавства про запобігання та протидію корупції, Держлісагентство системно провадить відповідну освітню роботу серед посадовців та співробітників, керівників підпорядкованих підприємств, уповноважених з питань запобігання та виявлення корупції територіальних органів.

ІІІ. ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Фінансування із загального фонду у 2020 році за бюджетними програмами склало 305747,6 тис. грн (приблизно 20% від потреби у бюджетному фінансуванні), а саме:

- програма 2701040 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері захисту довкілля та природних ресурсів» (15036.0 тис. грн);
- програма 2709010 «Керівництво та управління у сфері лісового господарства» (134099,6 тис. грн);
- програма 2709060 «Ведення лісового та мисливського господарства, охорона і захист лісів в лісовому фонді» виключно на функціонування бюджетних установ та установ природно-заповідного фонду (159788.6 тис. грн).

Законом України від 22.12.2018 № 2621 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України», доповнено частину третю статті 29 пунктом 13-4 та частину четверту статті 30 доповнено пунктом 15-1. Відповідно до зазначених змін здійснюється наповнення спеціального фонду Державного бюджету за рахунок рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, у частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування і кошти спеціального фонду спрямовуються на ведення лісового і мисливського господарства, охорону і захист лісів в лісовому фонді підприємствами південно-східного регіону країни.

У 2020 році по спеціальному фонду державного бюджету надійшло 254,2 млн грн, які були спрямовані на підтримку підприємств південно-східного регіону.

Фінансування видатків Держлісагентства з державного бюджету,

тис. грн

Найменування бюджетної програми	2020 р.	2019 р.	Відхилення
Керівництво та управління у сфері лісового господарства	134099,6	126 648,7	+7450,9
Наукова і науково-технічна діяльність у сфері захисту довкілля та природних ресурсів	15036,0	14 851,6	+184,4
Ведення лісового і мисливського господарства, охорона і захист лісів в лісовому фонді	159788,6	145 481,3	+14307,3
Разом	308924,2	286 981,6	+21 942,6

За результатами фінансово-господарської діяльності за 2020 рік отримано 14462,1 млн грн чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), що на 734,1 млн грн менше минулого року (спад 5 %).

На ведення лісового господарства державними підприємствами було спрямовано 6308,5 млн грн, із них 6056,9 млн грн або 96 % власних обігових коштів підприємств, 240,3 млн грн з спеціального фонду держбюджету або 3,8%, 11,3 млн грн або 0,2 % підприємствам виділено асигнувань з місцевих бюджетів.

Метою діяльності державного підприємства у сучасній економіці є отримання прибутку. Саме за цієї умови підприємство може стабільно існувати і забезпечувати собі основу для розвитку.

Підприємствами галузі отримано 194,9 млн грн чистого прибутку.

Показником, що характеризує ефективність діяльності підприємства - є рентабельність. Рентабельність діяльності минулого року складає 1%.

На фінансовий стан підприємств значний вплив має податкове навантаження. В середньому по галузі відсоток сплачених податків і зборів від чистого доходу становить 42%.

За 2020 рік підприємства галузі за рахунок власних коштів та місцевого бюджету освоєно близько 341,4 млн грн капітальних інвестицій.

За 2020 рік підприємствами галузі сплачено до бюджету 4 875,4 млн грн податків, зборів та обов'язкових платежів.

З них до державного бюджету сплачено 2842,9 млн грн (58 %), до місцевого – 2032,5 млн гривень (42 %).

Найбільшу питому вагу в сумі сплачених податків та зборів становить податок на додану вартість – 37 % (1820,9 млн грн), рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів – 31 % (1518,4 млн грн) та податок на доходи фізичних осіб – 20 % (997,4 млн грн).

Крім податків підприємствами галузі за звітний період сплачено 1209 млн грн єдиного соціального внеску.

Разом сплачено податків та ЄСВ – 6084,8 млн гривень.

IV. ОРГАНІЗАЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Державне агентство лісових ресурсів України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів і який реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства

Основними завданнями Держлісагентства є:

– забезпечення реалізації державної політики у сфері лісового й мисливського господарства, а також охорони, захисту, раціонального

використання й відтворення ресурсів лісу, мисливської фауни, підвищення ефективності лісового та мисливського господарства;

– здійснює державне управління в галузі ведення лісового і мисливського господарства, а також державного контролю за дотриманням вимог нормативно-правових актів щодо ведення лісового господарства (крім державного контролю з карантину рослин та у сфері захисту рослин);

– розробка та організація виконання загальнодержавних, міждержавних і регіональних програм у сфері захисту, підвищення продуктивності, раціонального використання та відтворення лісів, а також участь у розробці та виконанні таких програм із питань використання та відтворення мисливської фауни, розвитку мисливського господарства, організація лісовпорядкування.

Система Держлісагентства складається з підприємств, установ та організацій державної форми власності.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2007 року № 678 "Питання удосконалення управління лісовим та мисливським господарством" діють обласні управління лісового та мисливського господарства – всього 24 територіальні органи Держлісагентства.

Управління сприяють забезпеченню формування і реалізації державної політики в сфері лісових відносин та ведення лісового і мисливського господарства та полювання на території відповідної області.

Ведення лісового господарства на місцевому рівні здійснюють державні підприємства, які входять до сфери управління Держлісагентства та координуються його відповідним територіальним органом.

Державні підприємства лісового господарства відповідальні за весь комплекс лісогосподарських робіт – від садіння лісу до проведення рубок головного користування. Крім того, окремі підприємства мають потужності з первинної обробки деревини. Окрім державних підприємств в підпорядкуванні Держлісагентства знаходяться наукові, навчальні організації, природні заповідники і національні парки, та інші підприємства, установи, організації безпосереднього підпорядкування.

Діюча схема управління Державного агентства лісових ресурсів України станом на 01.01.2021 року

V. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ 2020 ТА ПЕРСПЕКТИВИ 2021

З метою нормативного врегулювання питання *проведення національної інвентаризації лісів* (далі – НІЛ) у 2020 році за підтримки науковців та фахівців німецько-українського агрополітичного діалогу підготовлений порядок проведення НІЛ, який визначає основні вимоги до проведення робіт, містить перелік показників НІЛ та вимоги до точності проведення робіт. Відповідні матеріали відпрацьовані із зацікавленими міністерствами та відомствами та надані на розгляд Кабінету Міністрів України.

Необхідність проведення НІЛ викликана відсутністю в Україні на національному рівні достовірної та надійної інформації щодо всіх лісів держави, оскільки останній державний облік лісів в повному обсязі був проведений у 1996 році. У рамках НІЛ передбачається зібрати інформацію за спеціальною схемою обстеження на місцевості в межах лісових інвентаризаційних ділянок. Отримана інформація буде оброблена з використанням статистичних методів та узагальнена у національному масштабі.

Першим кроком до запровадження НІЛ стало схвалення Верховною Радою України змін до Лісового кодексу України, які регламентують проведення НІЛ.

У грудні 2020 року Держлісагентством завершена розробка проєкту постанови Кабінету Міністрів України **«Про затвердження Державної програми розвитку лісового господарства «Ліси України - 2030»**.

На даний час завдання щодо розробки державного програмного документа у галузі лісового господарства поставлені:

Указом Президента України від 21.11.2017 № 381 «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження об'єктів природно-заповідного фонду» (підпункт «а» пункту 2 статті 1 - *затвердити програму «Ліси України – 2030»*);

пунктом 2 прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження українських лісів та запобігання незаконному вивезенню необроблених лісоматеріалів» (розробити комплексну програму відновлення лісового фонду України та визначити першочергові обсяги робіт щодо відновлення лісів і лісорозведення, охорони лісів від пожеж, захисту від шкідників і хвороб, інших лісогосподарських заходів, а також порядку і способів їх проведення);

пунктом 149 Плану заходів з виконання Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених

обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020—2022 роки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534 (*подання Кабінетові Міністрів України проекту Закону України «Про затвердження загальнодержавної програми розвитку лісової галузі до 2030 року»*).

на виконання термінового доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала (від 03.10.2020 № 41183/0/1-20) для запобігання ризиків виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з лісовими пожежами, Держлісагентством розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України **«Про затвердження Державної програми підвищення пожежної безпеки в лісах України на 2021-2025 роки»**, який після врахування, в черговий раз, зауважень та пропозицій Міндовкілля, надіслано до них на погодження.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми становить 2,3 млрд грн.

З метою встановлення чітких критеріїв визначення діяльності, **яка не підлягає оцінці впливу на довкілля**, коли вона спрямована виключно на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру, Держлісагентство розробило і надіслало на погодження до Міндовкілля (лист від 27.08.2020 № 02-18/5878-20) проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1010» .

Проектом постанови пропонується внести зміни у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планової діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень із змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля», що дозволить **спростити процедуру здійснення діяльності при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру, що в свою чергу запобігатиме повторному виникненню таких ситуацій на цій же території**.

Відповідно до рекомендацій Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики та природокористування, за результатами виїзного засідання щодо проблем в лісовій галузі, було рекомендовано розробити *концепцію розвитку мисливського господарства* з подальшим прийняттям відповідної стратегії.

Держлісагентство працює над визначенням пріоритетів галузевої політики на найближчий період, формуванням відповідного стратегічного бачення розвитку мисливського господарства, визначенням оперативних та стратегічних цілей, основних етапів та механізмів реалізації.

Проект Концепції розвитку мисливського господарства в Україні на період 2021-2025 роки розміщений на сайтах Держлісагентства та Міндовкілля для громадського обговорення.

Відповідно до Тематичного плану науково-дослідних робіт Держлісагентства на 2020–2024 рр. тривають роботи з розробки Стратегії адаптації лісів та лісового господарства України до зміни клімату. Метою цього документу є зменшення впливів та наслідків зміни клімату на ліси та лісове господарство України, ефективне управління лісами в умовах зміни клімату, підвищення їхньої стійкості та продуктивності, визначення перспектив розвитку у сфері лісокористування та лісовідновлення на засадах екологічно орієнтованого наближеного до природи лісівництва, збереження біорізноманіття та лісових генетичних ресурсів.

За результатами тривалих досліджень на стаціонарних дослідних об'єктах виявлено основні ефекти впливу зміни клімату на лісові екосистеми, проведено сценарний аналіз для прогнозування впливу наслідків зміни клімату на лісові екосистеми в регіональному аспекті та вибору відповідних моделей і підходів до лісоуправління. Визначено основні напрями адаптації лісів і лісового господарства із обґрунтованими позиціями щодо зміни лісогосподарської практики на основі проведеного сценарного аналізу та оцінки вразливості лісових екосистем.

Держлісагентством у 2020 році зроблені суттєві кроки стосовно застосування інноваційних підходів у лісогосподарському виробництві, зокрема у таких напрямках:

1. Впровадження передових методів лісокультурного виробництва

У ДП " Львівський лісовий селекційно – насіннєвий центр" (Львівська область) відкрито на повну потужність сучасний розсадницький комплекс для вирощування сіянців лісових порід із закритою кореневою системою із залученням обладнання та технологій шведської компанії ВСС АВ, яка є лідером у виробництві сучасного устаткування для лісових насінних центрів і розсадників.

На території ДП «Лиманський лісгосп» (Донецька область) у 2020 році розпочато будівництво регіонального лісового насіннево-селекційного центру. Завдяки сіянцям, вирощеним із закритою кореневою системою в регіональному лісовому насіннево-селекційному центрі, стане можливим відтворювати ліси стандартним садивним матеріалом із покращеними спадковими властивостями, стійкими до зміни клімату в південно-східному регіоні.

Планується, що на першому етапі потужність центру забезпечить вирощування сіянців в кількості 1200 тис. шт покращеної якості, що дасть можливість створювати лісові культури на площі понад 200 га щороку. В подальшому передбачається розширення потужності центру до 10-15 млн сіянців в рік.

2. Впровадження передових технологій.

ДП «Овруцький лісгосп» придбано харвестер Амкадор 2551 для комплексного проведення лісосічних робіт. Застосування такої техніки

забезпечує мінімальний рівень пошкодження біорізноманіття при проведенні лісосічних робіт та підвищує їх ефективність.

Херсонське обласне управління лісового та мисливського господарства за підтримки Херсонської обласної адміністрації подало документи на участь у конкурсному відборі проекту регіонального розвитку «Збереження лісових насаджень та покращення екологічної безпеки сільських територій Херсонської області за допомогою сучасних IP- систем», який може реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу». Херсонське ОУЛМГ виграло гранд на суму 11,5 млн грн. На ці гроші буде придбано 25 пожежних веж обладнаних телевізійними системами спостереження, GPS навігатори для пожежних машин, рації та 14 квадрокоптерів. Фінансування для реалізації даного проекту розраховано на два роки. В 2021 році будуть оцифровані державні підприємства «Великоолександрівське лісомисливське господарство», «Великокопанівське лісомисливське господарство», «Голопристанське лісомисливське господарство», «Олешківське лісомисливське господарство». В 2022 році - інші 6 підприємств обласного управління.

3. Оцінка ресурсного потенціалу лісів

У II півріччі 2020 року Держлісагентством розпочаті роботи із опрацювання нових концептуальних підходів до розвитку лісовпорядного планування, зокрема побудови геоінформаційної системи для електронного ведення державного лісового кадастру.

Розробка відповідної геонформаційної системи спрямована на вирішення комплексу проблем, пов'язаних з неефективним використанням паперових носіїв при здійсненні польових лісовпорядних робіт. Встановлення мобільного додатку на смартфоні (ОС Android) для орієнтації та здійснення певних таксаційних, облікових та інших операцій в лісових (польових) умовах, що передбачає опрацювання:

- найбільш оптимальних та зручних в користуванні форматів з додатком по-видільних таксаційних описів та простою системою пошуку і навігації;
- оптимальних функцій мобільного пристрою щодо внесення в польових умовах поточних змін (вибіркових даних) до матеріалів лісовпорядкування, а також даних обліку здійснених лісівничих заходів на рівні лісової ділянки, виділу, кварталу, лісництва;
- передачі в онлайн режимах даних отриманих у польових умовах до стаціонарних комп'ютерів для подальшої камеральної обробки та проектування.

Також у 2020 році тривали роботи стосовно наповнення Публічної кадастрової карти України цифровою картографічною інформацією щодо лісів. Відповідно до статті 5 та додатку до Закону України, відомості про ліси включені до складу базових геопросторових даних «Земний покрив». Для

забезпечення публічного доступу до інформації про ліси на Публічній кадастровій карті України створений інформаційний шар «Ліси».

Враховуючи, що на сьогоднішній день Державний лісовий кадастр та облік лісів (останній раз проводився у 2011 р.) є набором табличних форм у паперовому вигляді без картографічної складової, шар «Ліси» має інформативний характер.

4. Функціонування єдиної автоматизованої системи обліку заготовленої деревини, яка дозволяє органам влади у будь-який момент часу отримувати інформацію щодо балансу заготовленої та реалізованої деревини в розрізі постійних лісокористувачів. Зокрема, у 2020 році:

- розпочато підключення до системи електронного обліку деревини інших постійних лісокористувачів, які не належать до сфери управління Держлісагентства. За минулий рік підключено 159 постійних лісокористувачів (загальна кількість користувачів системи 553), що дало змогу збільшити прозорість ланцюга постачання деревини (виведено з тіні орієнтовно 2 млн м3 заготовленої деревини).

- з 01.02.2020 щомісячно публікуються дані моніторингу внутрішнього споживання лісоматеріалів необроблених.

З жовтня 2020 року запроваджено систему редукційів з продажу необробленої деревини на власних електронних торговельних площадках «APS Forest» з метою створення прозорого механізму реалізації необробленої деревини.

У 2020 році доопрацьований та впроваджений єдиний аналітичний засіб, що дозволяє в режимі он-лайн проводити різноманітні аналізи якості заготовленої та реалізованої деревини та оцінити рух деревини на всіх етапах її обігу. Крім того ведеться формування єдиного реєстру транспорту, лісозаготівельних бригад, контрагентів, супроводжувальних документів тощо.

У 2020 році розпочато розробку наступних програмних продуктів:

- *«Лісорубний квиток»*. Основною метою впровадження програмного продукту є створення єдиного електронного реєстру лісорубних квитків з високим рівнем захисту, забезпечення ефективної і якісної автоматизації процесів внесення та обробки даних з доступом в режимі он-лайн.

- *Автоматизована система «Пожежі»*. Основною метою впровадження програмного продукту є створення єдиної електронної бази даних лісових пожеж, забезпечення ефективної автоматизації процесів внесення та обробки даних, реалізація можливості моніторингу лісових пожеж в режимі он-лайн.

- *GPS моніторинг лісових машин*. Основною метою впровадження програмного продукту є створення бази даних про переміщення лісових машин у лісах та на дорогах України. Кожний користувач даної Системи в режимі он-лайн зможе відстежити та переглянути транспортування деревини з лісосіки до споживача, товарно-супровідні документи (ТТН-ліс), пункти початку руху транспортного засобу, його зупинки на маршруті та пункти розвантаження деревини в режимі реального часу на мапі України.

5. Наукові інноваційні здобутки, зокрема:

- Створена методика оцінки шляхів первинного транспортування деревини в лісових масивах, яка базується на застосуванні сучасних ГІС і засобів ДЗЗ, в тому числі відкритих високороздільних знімків, які за допомогою QGIS завантажуються із застосуванням спеціального додаткового модуля «QuickMapServices». Це дає можливість використовувати широкий набір карт, наявних у відкритому доступі різних безкоштовних сервісах, для проведення необхідних картографічних побудов.
- Для ряду лісових підприємств Карпатського регіону створені дослідні зразки ГІС лісових автодоріг, які передбачають подання інформації про лісові автодороги як лінійні об'єкти з відомими відносними координатами вздовж дороги та наявністю певної кількості каліброваних точок. Її застосування дозволяє мати достовірну інформацію про розташування кожної дороги, а також відомості про неї у вигляді таблиць, фото чи креслень, які відображають її технічні і експлуатаційні характеристики.
- У 2020 році отримано 2 патенти України щодо визначення способів прискореного визначення забруднення ґрунту хлорорганічними пестицидами точковим та лінійним джерелом забруднення.
- Розроблено методику прогнозування постпірогенного відпаду у сосняках різних вікових груп, що забезпечить екологічний підхід для збереження лісових насаджень після пожеж та дозволить зменшити кількість дерев, які будуть відведені у санітарну рубку.

6. **Просвітницька робота.** У 2020 році розпочаті роботи із створення в Закарпатській області демонстраційно-інформаційного центру «Ліс і Клімат», який сприятиме вдосконаленню загальних та спеціальних знань різних цільових груп про взаємозв'язки між лісами та зміною клімату в контексті Карпат. При цьому сам центр буде збудований виключно із використанням дерев'яних конструкцій, що буде першим в Україні випадком дерев'яного домобудівництва об'єктів соціальної інфраструктури.

У 2020 році Держлісагентством суттєво покращена ситуація з оформленням речових прав постійного користування на земельні ділянки лісогосподарського призначення. Речові права постійного користування на земельні ділянки лісогосподарського призначення станом на 01.01.2020 було оформлено лише на 4,0 млн га, що становило 53 відсотки. Крім того, на земельні ділянки загальною площею понад 1,5 млн га (20 відсотків) укладено договори на виготовлення документації із землеустрою.

У 2020 році органами Держгеокадастру виконувались роботи з інвентаризації земель державної власності за бюджетні кошти – здійснення топографо-геодезичних робіт, затвердження технічних документацій із землеустрою щодо інвентаризації земель та державна реєстрація земельних ділянок у державному земельному кадастрі.

Держлісагентство, як центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, згідно з частиною третьою статті 186 Земельного кодексу України погоджувало документацію із землеустрою, на підставі якої формується земельна ділянка лісогосподарського призначення.

На погодження Держлісагентства протягом 2020 року (станом на 21.12.2020) надійшла технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації несформованих земельних ділянок державної власності та земельних ділянок державної власності, відомості про які відсутні у державному земельному кадастрі, за межами населених пунктів на загальній площі 363,7 тис. га, в тому числі земель лісогосподарського призначення державних підприємств, що належить до сфери його управління, на площі 336,2 тис. га (92%).

Технічна документація розглянута на площі 337,2 тис. га, з них погоджено 257,5 тис. га (76%), решта не відповідала вимогам чинного законодавства та повернута на доопрацювання.

У 2021 році планується здійснити наступні кроки з реформування інституційної структури Держлісагентства та удосконалення сталого лісоуправління:

- з метою покращення ефективності лісогосподарської діяльності проаналізувати регіональні особливості та провести укрупнення державних лісогосподарських підприємств на обласному рівні;
- оптимізація роботи обласних управлінь лісового та мисливського господарства та Держлісагентства;
- створення та наповнення єдиного лісового порталу;
- зниження податного навантаження, у тому числі запровадження єдиного лісового податку та зниження податку на чистий прибуток державних лісогосподарських підприємств.